

Lähetehje Tyks naisten virtsaamishäiriöt

Tutkimukset ja hoito terveystieteissä

- **haitta-aste- ja erottelupistekaavakkeet** ([hoito-ohjeet.fi/Naisen lantionpohjan oirekysely](https://hoito-ohjeet.fi/Naisen_lantionpohjan_oirekysely)), tarvittaessa jäännösvirtsan mittaaminen ja virtsanäyte
- yleis- ja gynekologinen **status**, käytössä oleva **lääkitys, paino ja pituus**
- emättimeen annosteltavan **paikallisestrogenin** aloitus vaihdevuosi-ikäisillä tai sen ohittaneilla naisilla
- omatoiminen **lantionpohjan lihasharjoittelu**
- lantionpohjan **fysioterapia**
- yliaktiivisen rakon **lääkehoitokokeilu**, vasteen arviointi 3kk:n kuluttua
- **painonhallinta** ja siihen liittyvät tukitoimet (BMI>35 saattaa olla este leikkaushoidolle)

Urologian poliklinikalle lähetetään

- makroskooppinen **hematuria** tai toistuva **mikroskooppinen hematuria**
- **rakkokipu ja/tai kipu** virtsatessa
- **tiheävirtsaus tai yövirtsaus ilman** inkontinenssia
- **neurologisiin** sairauksiin/oireisiin liittyvät virtsaamishäiriöt

Naistentautien poliklinikalle lähetetään

- virtsarakon tyhjentämistä vaikeudet liittyen **virtsarakon laskeumaan**
- virtsainkontinenssi, johon liittyy **poikkeava gynekologinen löydös** (esim. epäily kasvaimesta, hankala laskeuma)
- virtsankarkailu, johon **konservatiivinen hoito ei auta**
- **inkontinenssileikkauksen jälkeiset** rakko-oireet ja virtsankarkailu

Lähetteeseen tarvittavat tiedot

- Potilaan täydelliset yhteystiedot, myös puhelinnumero
- Pärjääkö suomenkielellä vai tarvitseeko tulkin, jos kyllä, niin minkä kielisen
- Sairaudet ja lääkitykset
- Tupakointi
- Raskaudet ja synnytykset
- Menopausi ja mahdollinen hormonikorvaushoito tai paikallishoito
- Aikaisemmat leikkaukset virtsankarkailun tai laskeumien takia